

JAZYKOVÉ PORTFÓLIO – UČENIE SA RÓMSKEHO JAZYKA

JAZYKOVÁ ÚROVEŇ B1
(žiaci vo veku 15 – 18 rokov)

Spolufinancované z
programu Európskej únie
Erasmus+

Bratislava 2019

Zostavovatelia:

Mgr. Eva Gašparová, PhDr. Jozef Facuna, PhD.

Odborní konzultanti:

Mgr. Ingrid Lukáčová, Ing. Mgr. Gabriela Radičová,
Mgr. Iveta Bartošová

Jazyková korektúra textu v slovenskom jazyku:

Mgr. Božena Mizerová

Grafické spracovanie:

Mgr. art. Barbora Kopnická, ArtD.

Materiál je intelektuálnym výstupom projektu „Inováciou didaktiky rómskeho jazyka k inkluzívnemu vzdelávaniu žiakov zo znevýhodneného prostredia“, ktorý bol financovaný Európskou úniou v rámci programu Erasmus+.

Hlavný koordinátor projektu:

Štátny pedagogický ústav, Bratislava, Slovensko

Partneri projektu:

Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Seminár romistiky,
Katedra stredoeurópskych štúdií, Praha, Česká republika
Nansenovo centrum pre mier a dialóg, Lillehammer, Nórsko

Podpora Európskej komisie, na výrobu tejto publikácie nepredstavuje súhlas s obsahom, ktorý odráža len názory autorov, a Komisia nemôže byť zodpovedná za prípadné použitie informácií, ktoré sú v nej obsiahnuté.

Obsah

Titulná strana	5
Rada Európy a Portfólio európskych jazykov	6
Jazykový pas	7
Jazykový životopis	36
Zbierka prác a dokladov	54

Moje meno:

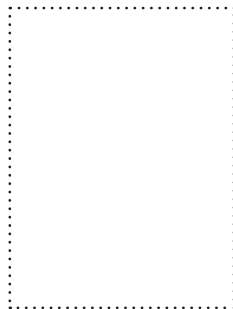
Miro nav:

Moje portfólio som začal/a používať dňa:

Miro portfolijo chudňom te chasňarel:

Moja fotografia:

Miri fotka:

Rada Európy a Portfólio európskych jazykov

Rada Európy, je rodina 47 štátov, rozprestierajúcich sa od Islandu až po Azerbajdžan. Milióny mladých ľudí, ktorí žijú v týchto krajinách, majú spoločné mnohé skúsenosti a záujmy, majú však tiež rozdielne jazyky, kultúru a históriu.

Cieľom Rady Európy je pomôcť Ti porozumieť a rešpektovať iných ľudí a to, čím sa odlišujú.

Tvoje portfólio európskych jazykov (ELP) je určené na to, aby Ti pomohlo pri učení sa nových jazykov a pochopení nových kultúr.

*E Evropakeri rada hiñi familija
le 47 themendar, save pen buchlären
le Islandostar dži o Azerbajdžan.
Milijonen terne manušen,
save dživen andre ala thema,
hin but jekhetane džankeribena
the interesa, no hin len
aver čhiba, kultura the historija.*

*Šerutno la Evropakera radakero hin
te šegitinel tuke te achaľol avre
manušenge, soha hine aver
the te rešpektinel len.*

*Tiro Evropakero čhibakero portfolijo (ELP)
hino perdal oda, kaj tuke
te šegitinel te sikhľol neve čhiba
the te achaľol neve kulturii.*

Zdroj
decs-lang@coe.int – www.coe.int/lang

Kontakt

Oddelenie jazykovej politiky
DG IV – Rada Európy
F-67075 Štrasburg Cedex
decs-lang@coe.int – www.coe.int/lang

MÔJ JAZYKOVÝ PAS

MIRO ČHIBAKERO PASPORTOS

Moja fotografia
Miri fotka

Volám sa

Vičínav man

Bývam

Bešav

Narodil/a som sa

Uľilom

Moje oči sú

Mire jakha hine

Moje vlasy sú

Mire bala hine

Moja obľúbená farba

Miri kamaduňi farba

Moje obľúbené jedlo

Miro kamaduno chaben

Moja obľúbená činnosť

Miro kamaduno keriben

Iné veci o mne

Vareso aver pal mande

Doma hovorím po

Khere vakerav

Občas počujem ľudí, ktorí sa rozprávajú po

Buterval šunav le manušen, save vakeren

V škole hovorím po

Andre škola/sikhad'i vakerav

Viem čítať po

Džanav te genel

Viem písať po

Džanav te irinel/lekhavel

Interkultúrne skúsenosti

Interkulturna džanibena

Veci, ktoré som sa naučil/a o iných ľuďoch a iných miestach.

Buša, save sikh'ílom pal aver manuša the pal aver thana.

Veci, ktoré by som sa chcel/a naučiť o iných ľuďoch a iných miestach.

Buša, save kamav te sikh'ól pal aver manuša the pal aver thana.

Moja kultúra

Miri kultura

Veci, ktoré by som chcel/a povedať iným ľuďom o mojej kultúre a spôsobe života.

Buĉa, save kamav te phenel avre manuŝenge pal miri kultura the dživipen.

romano teatros Romathan

sikhľipena
pro romano bijav

bare manuša
andro romano
bašaviben

romano khel'iben

bare manuša
andre romaňi literatura

ĉirlatune romane buĉa

romane paramisa,
garude lava,
goďaver lava

romane sikhľipena
paš o manuŝeskero meriben

gend'a lekhade
andre romaňi ĉhib

romane sikhľipena
paš o ĉhavoreskero ul'ipen

Romengero dživipen
andro romane komuniti

romane sikhľipena
pro inepi Karaĉoňa,
Patrad'i

šajipena perdal o romane ĉhavorengero sikhľuviben

Môj jazykový životopis

Miri čhibakeri bijografija

Toto sú veci, ktoré som sa naučil/a

Ada hin o buťa, save imar sikhľilom

Toto sú veci, ktoré som sa rád/rada učila

Ada hin o buťa, save rado sikhľuvavas

Toto sú veci, ktoré sa mi ľahko učili

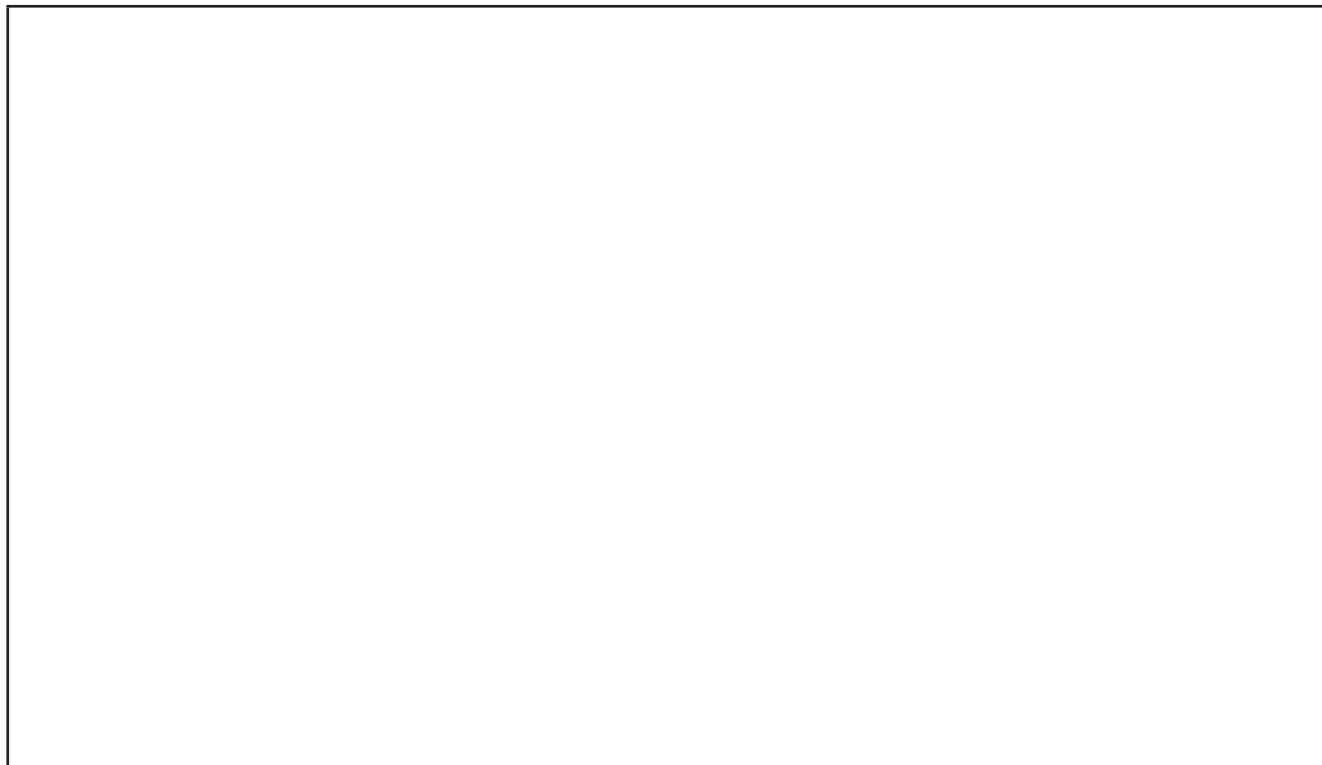
Ada hin o buṭa, save pes mange lokes sikhluvenas/sikhlonas

Toto sú veci, ktoré sa mi ťažko učili

Ada hin o buṭa, save pes mange phares sikhluvenas/sikhlonas

Toto sú veci, ktoré by som sa chcel/a naučiť v rómčine

Ada hin o buťa, save kamľomas te sikhľol andre romaňi čhib

Môj jazykový profil*Miro ĉhibakero profilo***Povedz, akými jazykmi rozprávaš a v ktorých krajinách rozprávajú ľudia týmito jazykmi.***Phen, save ĉhibenca vakeres the andro save thema vakeren o manuša ale ĉhibenca.*

romani ĉhib

francuziko ĉhib

angliciko ĉhib

slovaĉiko ĉhib

rusiko ĉhib

ĉechiko ĉhib

ňemciko ĉhib

španijeliko ĉhib

japoňiko ĉhib

talijaňiko ĉhib

ungriko ĉhib

rumuňiko ĉhib

arabiko ĉhib

holand'aniaňiko ĉhib

poľĉiko ĉhib

greciko ĉhib

fiňiko ĉhib

švediko ĉhib

daňiko ĉhib

estoňiko ĉhib

noriko ĉhib

portugalikiko ĉhib

ĉiňaniaňiko ĉhib

bulgariko ĉhib

Teraz sa idem učiť rómsky

Akana džav te sikhľol romanés

Ja a moja rodina

Me the miri famil'ija

B1	
<p>Počúvanie <i>Šuňiben</i></p>	<p>Rozumiem rozprávaníu na známe témy, s ktorými sa pravidelne stretávam doma, v škole, vo voľnom čase atď. <i>Achaľuvav le vakeribnaske pal o temi, save šunav khere, andre sikhad'i, andro voľno vacht/čiro.</i></p> <p>Rozumiem rozprávaníu, príbehom o tradíciách spojených s úctivosťou a pohostinnosťou doma. <i>Achaľuvav le vakeribnaske pal o romane tradiciji, save likerem o Roma khere u sar jon sikhaven paťiv te vareko ke lende avel.</i></p>
<p>Čítanie <i>Geňiben</i></p>	<p>Viem prečítať a chápem hlavné body textu opisujúceho sviatkov alebo oslavu typickú pre rómsku rodinu alebo život spoločenstva. <i>Džanav te pregenel the achaľuvav oleske, so hin angluno andro tekstos, kaj pes irinel/ lekhavel pal o inepos vaj bari hostina andre romaňi famil'ija, abo pal o dživipen andre romaňi komunita.</i></p>

Do tabuľky zapíš dátum, kedy sa Ti podarilo danú úroveň dosiahnuť.

B1			
Jazyk			
	<i>S veľkou pomocou</i>	<i>S malou pomocou</i>	<i>Bez pomoci</i>
Počúvanie			
Čítanie			

Ja a moja rodina
Me the miri familija

B1	
<p>Rozhovory <i>Vakeribena</i></p>	<p>Viem sa pýtať a odpovedať na otázky o širokej škále známych tém (rodina, domov, aktivity rodičov, záujmy, atď.). <i>Džanav te phučel the te phenel pale pro phučibena pal o prindžargutne temi (familija, kher, la dakere, le dadeskere aktiviti, interesa,...).</i></p> <p>Viem odpovedať na otázky o tom, čo sa deje počas sviatku alebo oslavy v mojej rodine/spoločenstve. <i>Džanav te phenel pale pro phučibena, so pes kerel pro inepos vaj hostina andre miri familija/komunita.</i></p>
<p>Samostatný ústny prejav <i>Mira godatar vakeriben</i></p>	<p>Viem krátko porozprávať o mojom domove a dôležitých pravidlách a činnostiach rodiny. <i>Džanav charnes te vakerel pal miro bešibnaskero than, pal o pravidla the keribena andre miri familija.</i></p> <p>Viem porozprávať o zvykoch a tradíciách v mojej rodine. <i>Džanav te vakerel pal o sikhľipena the tradiciji andre miri familija.</i></p>
<p>Písanie <i>Irišagos/Lekhaviben</i></p>	<p>Viem napísať životopis. <i>Džanav te irinel/lekhavel miri bijografija.</i></p> <p>Viem napísať jednoduchý súvislý text, v ktorom opíšem osobu (priateľa/priateľku, člena rodiny a pod.). <i>Džanav te irinel/lekhavel charno tekstos pal miro amal, miri amalkiňa, abo pal varesavo dženo andal miri familija.</i></p> <p>Viem napísať krátky text o zvykoch a tradíciách v mojej rodine. <i>Džanav te irinel/lekhavel charno tekstos pal o sikhľipena the tradiciji andre miri familija.</i></p>

Do tabuľky zapíš dátum, kedy sa Ti podarilo danú úroveň dosiahnuť.

B1			
Jazyk			
	<i>S veľkou pomocou</i>	<i>S malou pomocou</i>	<i>Bez pomoci</i>
Rozhovory			
Samostatný ústny prejav			
Písanie			

Domov a bývanie

Kher the bešiben

B1	
<p>Počúvanie <i>Šuňiben</i></p>	<p>Rozumiem textu, ktorý obsahuje zmienky o výhodách a nevýhodách bývania na dedine a v meste. <i>Achaľuvav le tekstoske, kaj pes irinel/lekhavel pal o lačhipena the nalačhipena te bešas pro gav, vaj andro foros.</i></p> <p>Rozumiem textu, ktorý obsahuje zmienky o možnostiach nakupovania a službách. <i>Achaľuvav le tekstoske, kaj pes irinel pal o sklepi, kaj the so šaj cinkeras the pal o službi.</i></p> <p>Rozumiem hlavným bodom rozprávania o miestne alebo regionálne významnej rómskej osobnosti. <i>Achaľuvav oleske, so hin angluno andro vakeriben pal o than vaj regijonos, kaj dživel varesavo baro romano manuš.</i></p>
<p>Čítanie <i>Geňiben</i></p>	<p>Viem prečítať a chápem rozmanité texty o výhodách a nevýhodách bývania na dedine a v meste. <i>Džanav te pregenel the achaluvav le tekstoske pal o lačhipena the nalačhipena te bešas pro gav, vaj andro foros.</i></p> <p>Viem prečítať a chápem rozmanité texty o nakupovaní a službách. <i>Džanav te pregenel the achaluvav le tekstenge pal o cinkeriben the pal o službi.</i></p>

Do tabuľky zapíš dátum, kedy sa Ti podarilo danú úroveň dosiahnuť.

B1			
Jazyk			
	<i>S veľkou pomocou</i>	<i>S malou pomocou</i>	<i>Bez pomoci</i>
Počúvanie			
Čítanie			

Domov a bývanie

Kher the bešiben

B1	
Rozhovory <i>Vakeribena</i>	Viem sa pýtať a odpovedať na otázky, ktoré sa týkajú nakupovania a služieb. <i>Džanav te phučel the te phenel pale pro phučibena pal o cinkeriben the službi.</i>
Samostatný ústny prejav <i>Mira gođatar vakeriben</i>	Viem porozprávať o výhodách a nevýhodách bývania v meste a na dedine. <i>Džanav te vakerel pal o lačhipena the nalačhipena te bešas andro foros, vaj pro gav.</i> Viem porozprávať o možnostiach nakupovania. <i>Džanav te vakerel pal o sklepi, kaj šaj te cinkerel.</i>
Písanie <i>Irišagos/Lekhaviben</i>	Viem napísať krátky súvislý text o mieste, kde bývam. <i>Džanav te irinel/lekhavel charno tekstos pal o than, kaj bešav.</i> Viem napísať krátky súvislý text o dome, kde bývam. <i>Džanav te irinel/lekhavel charno tekstos pal o kher, kaj bešav.</i>

Do tabuľky zapíš dátum, kedy sa Ti podarilo danú úroveň dosiahnuť.

B1			
Jazyk			
	<i>S veľkou pomocou</i>	<i>S malou pomocou</i>	<i>Bez pomoci</i>
Rozhovory			
Samostatný ústny prejav			
Písanie			

Práca a zamestnanie

Bući the profesija

B1	
<p>Počúvanie <i>Šuñiben</i></p>	<p>Rozumiem príbehu alebo krátkemu rozprávaniu o každodennom živote Rómov v minulosti a v súčasnosti. <i>Achaľuvav le vakeribnaske pal o sakod'iveseskeru Romengero dživipen varekana the akana.</i></p> <p>Rozumiem takmer celému zvukovému alebo vizuálnemu záznamu rozprávania o práci Rómov (v minulosti alebo v súčasnosti). <i>Achaľuvav le vizualnone, vaj audio vakeribnaske pal le Romengeri bući čirla the akana.</i></p>
<p>Čítanie <i>Geñiben</i></p>	<p>Viem prečítať a rozumiem rozmanitým textom o rôznych remeslách a povolaniach (príbehy, internetové texty, historické opisy atď.). <i>Džanav te pregenel the achal'uvav le tekstenge pal o všel'ijaka Romengere buća the profesiji (vakeribena, internetova teksti, historikane lekhavibena,...)</i></p>

Do tabuľky zapíš dátum, kedy sa Ti podarilo danú úroveň dosiahnuť.

B1			
Jazyk			
	<i>S veľkou pomocou</i>	<i>S malou pomocou</i>	<i>Bez pomoci</i>
Počúvanie			
Čítanie			

Práca a zamestnanie

Buči the profesija

B1	
<p>Rozhovory <i>Vakeribena</i></p>	<p>Viem sa pýtať a odpovedať na zložitejšie otázky o významných historických aspektoch rôznych rómskych remesiel a povolanií. <i>Džanav te phučel the te phenel pale pro phučibena pal o čirlatune romane buča the profesiji.</i></p> <p>Viem sa pýtať a odpovedať na zložitejšie otázky o aktivitách Rómov v súčasnosti. <i>Džanav te phučel the te phenel pale pro phereder phučibena pal o akanutne Romengere aktiviti.</i></p>
<p>Samostatný ústny prejav <i>Mira godatar vakeriben</i></p>	<p>Viem krátko porozprávať o tradičných rómskych remeslách a súčasných povolaniach Rómov. <i>Džanav charnes te vakerel pal o tradična romane buča the pal o akanutne Romengere buča.</i></p> <p>Viem porozprávať o najbežnejších druhoch zamestnania, povolanií, funkcií a činností. <i>Džanav te vakerel pal o but prindžargutne buča, profesiji, funkciji, keribena.</i></p>
<p>Písanie <i>Irišagos/Lekhaviben</i></p>	<p>Viem stručne napísať o tom, aké remeslá alebo povolania sa tradične spájajú s jednotlivými rómskymi skupinami. <i>Džanav charnes te irinel/lekhavel pal oda, save buča pes phanden le Romengere grupenca.</i></p>

Do tabuľky zapíš dátum, kedy sa Ti podarilo danú úroveň dosiahnuť.

B1			
Jazyk			
	<i>S veľkou pomocou</i>	<i>S malou pomocou</i>	<i>Bez pomoci</i>
Rozhovory			
Samostatný ústny prejav			
Písanie			

Voľný čas a jeho organizácia

Voľno vacht/čiro the leskeri organizacija

B1	
<p>Počúvanie <i>Šuňiben</i></p>	<p>Rozumiem rozprávaniu na tému aktivity vo voľnom čase. <i>Achaľuvav le vakeribnaske pal o aktiviti andro voľno vacht/čiro.</i></p> <p>Rozumiem textu, ktorý obsahuje zmienky o význame športu a pobytu v prírode pre zdravie. <i>Achaľuvav le tekstoske, kaj pes irinel pal o športoskero džanl'ipen the ačhiben andro paňa-veša perdal o sast'ipen.</i></p>
<p>Čítanie <i>Geňiben</i></p>	<p>Viem prečítať a získať informácie z jednoduchších textov o význame športu a pobytu v prírode pre zdravie. <i>Džanav te pregenel o teksti the te dochudel informaciji pal o športoskero džanl'ipen the ačhiben andro paňa-veša perdal o sast'ipen.</i></p> <p>Viem prečítať a rozumiem textom o činnostiach Rómov ako sú súťaže v boxe, umelecká činnosť (napr. spev, divadlo, hudba, cirkus atď.). <i>Džanav te pregenel the achal'uvav le tekstenge pal le Romengere keribena, sar o prechudkeriben andro boksos, artikane keribena (gil'avipen, teatros, bašaviben, cirkusis,...).</i></p>

Do tabuľky zapíš dátum, kedy sa Ti podarilo danú úroveň dosiahnuť.

B1			
Jazyk			
	<i>S veľkou pomocou</i>	<i>S malou pomocou</i>	<i>Bez pomoci</i>
Počúvanie			
Čítanie			

Voľný čas a jeho organizácia

Voľno vacht/čiro the leskeri organizacija

B1	
Rozhovory <i>Vakeribena</i>	<p>Viem diskutovať a odpovedať na otázky o aktivitách vo voľnom čase. <i>Džanav te diskutinel the te phenel pale pro phučibena pal o aktiviti andro voľno vacht/čiro.</i></p> <p>Viem diskutovať o športových disciplínach, obľúbenom športe, športovcoch a o význame športu pre zdravie. <i>Džanav te phučel the te phenel pale pal o športoskere disciplini, kamaduno športos the pal o športoskero džanl'ipen perdal o sastipen.</i></p>
Samostatný ústny prejav <i>Mira god'atar vakeriben</i>	<p>Viem porozprávať o športových disciplínach a o význame športu pre zdravie. <i>Džanav te vakerel pal o športoskere disciplini the pal o športoskero džanl'ipen perdal o sastipen.</i></p> <p>Viem porozprávať o svojich záľubách a voľnočasových aktivitách. <i>Džanav te vakerel pal mire interesa the voľnovachtengere keribena.</i></p>
Písanie <i>Irišagos/Lekhaviben</i>	<p>Viem napísať jednoduchý súvislý opis voľnočasovej/športovej/umeleckej činnosti. <i>Džanav te irinel/lekhavel charno tekstos pal o voľnovachtengero/športoskero/artikano keriben.</i></p>

Do tabuľky zapíš dátum, kedy sa Ti podarilo danú úroveň dosiahnuť.

B1			
Jazyk			
	<i>S veľkou pomocou</i>	<i>S malou pomocou</i>	<i>Bez pomoci</i>
Rozhovory			
Samostatný ústny prejav			
Písanie			

Príroda

Paňa-veša

B1	
<p>Počúvanie Šuňiben</p>	<p>Rozumiem rozhovoru alebo diskusii obsahujúcej mnoho slov súvisiacich s časom, zmenami počasia alebo ročného obdobia. <i>Achaľuvav le vakeribnaske pal o idejos the beršeskere kotora.</i></p> <p>Rozumiem príbehu alebo rozprávaniu o vzťahu Rómov k prírode a zvieratám. <i>Achaľuvav le vakeribnaske pal Romengero cirdl'ipen kijo paňa-veša.</i></p> <p>Rozumiem textu, ktorý obsahuje zmienky o význame ochrany prírody a životného prostredia. <i>Achaľuvav le tekstoske pal o paňa-vešengero the džvipnaskere pašal'ipnaskero arakhiben the leskero džanl'ipen.</i></p>
<p>Čítanie Geňiben</p>	<p>Viem prečítať príbeh alebo iný písomný text, v ktorom zohráva významnú úlohu rómske vnímanie ročných období alebo počasia. <i>Džanav te pregenel irimen tekstos pal oda, savo baro hin le Romengero cirdl'ipen kijo beršeskere kotora abo idejos.</i></p> <p>Viem prečítať a rozumiem hlavným bodom textu (napr. rozprávky), v ktorom významnú úlohu zohráva príroda. <i>Džanav te pregenel the achal'uvav oleske, so hin angluno andro tekstos (paramisi), kaj pes šerutnes irinel/lekhavel pal o paňa-veša.</i></p> <p>Viem prečítať a získať informácie z jednoduchších textov o potrebe ochrany prírody a životného prostredia. <i>Džanav te pregenel charne teksti the te dochudel informaciji pal o paňa-vešengero the džvipnaskere pašal'ipnaskero arakhiben.</i></p>

Do tabuľky zapíš dátum, kedy sa Ti podarilo danú úroveň dosiahnuť.

B1			
Jazyk			
	<i>S veľkou pomocou</i>	<i>S malou pomocou</i>	<i>Bez pomoci</i>
Počúvanie			
Čítanie			

Príroda

Paňa-veša

B1	
<p>Rozhovory <i>Vakeribena</i></p>	<p>Viem diskutovať o význame ochrany prírody a životného prostredia. <i>Džanav te diskutinel pal o paňa-vešengro the dživipnaskere pašalipnakero džanlipen the arakhiben.</i></p>
<p>Samostatný ústny prejav <i>Mira godatar vakeriben</i></p>	<p>Viem rozprávať o nejakej skúsenosti alebo udalosti vhodne použiť opis času, ročného obdobia a počasia. <i>Džanav charnes te phenel pal varesavo miro predžidipen phandlo le beršeskere kotoreha the idejoha.</i></p> <p>Viem krátko porozprávať o význame ochrany prírody a životného prostredia. <i>Džanav charnes te phenel pal o paňa-vešengro the dživipnaskere pašalipnakero arakhiben.</i></p>
<p>Písanie <i>Irišagos/Lekhaviben</i></p>	<p>Viem opísať situáciu alebo udalosť v rodine alebo spoločenstve, v ktorých zohrávalo významnú úlohu počasie alebo ročné obdobie. <i>Džanav charnes te irinel/lekhavel pal varesavo ačhiben andre miri familija vaj komunita, phandlo le beršeskere kotoreha the idejoha.</i></p> <p>Viem napísať krátky text o význame ochrany prírody a životného prostredia. <i>Džanav te irinel charno tekstos pal o paňa-vešengro the dživipnaskere pašalipnakero arakhiben.</i></p>

Do tabuľky zapíš dátum, kedy sa Ti podarilo danú úroveň dosiahnuť.

B1			
Jazyk			
	<i>S veľkou pomocou</i>	<i>S malou pomocou</i>	<i>Bez pomoci</i>
Rozhovory			
Samostatný ústny prejav			
Písanie			

Cestovanie

Dromaripen

B1	
<p>Počúvanie Šuñiben</p>	<p>Rozumiem hlavným bodom živého alebo vysielaného rozprávania opisujúceho cestovanie/cestu. <i>Achaľuvav oleske, so hin angluno andro vakeriben, kaj pes irinel pal o dromaripen/drom.</i></p> <p>Rozumiem hlavným bodom rozprávania o mobilite dnešných Rómov. <i>Achaľuvav oleske, so hin angluno andro vakeriben pal akanutno Romengero dromaripen.</i></p> <p>Rozumiem textu o cestovaní do zahraničia a formalitách s ním spojených. <i>Achaľuvav le tekstoske pal o dromaripen andro aver thema the oleske, so savoro kampil perdal oda te kerel.</i></p>
<p>Čítanie Geñiben</p>	<p>Viem prečítať a pochopiť hlavné body príbehu, rozprávania alebo historického textu o cestách Rómov. <i>Džanav te pregenel the achaluvav oleske, so hin angluno andro vakeriben, vaj andro historikano tekstos pal le Romengere droma.</i></p> <p>Viem prečítať a rozumiem hlavným bodom rozprávania o mobilite dnešných Rómov. <i>Džanav te pregenel the achaluvav oleske, so hin angluno andro tekstos pal akanutno Romengero dromaripen.</i></p> <p>Viem prečítať a získať informácie z jednoduchších textov o cestovaní do zahraničia a formalitách s ním spojených. <i>Džanav te pregenel the te dochudel o informaciji andal na phare teksti pal le Romengere droma andro aver thema the formaliti lenca phandle.</i></p>

Do tabuľky zapíš dátum, kedy sa Ti podarilo danú úroveň dosiahnuť.

B1			
Jazyk			
	<i>S veľkou pomocou</i>	<i>S malou pomocou</i>	<i>Bez pomoci</i>
Počúvanie			
Čítanie			

Cestovanie

Dromaripen

B1	
Rozhovory <i>Vakeribena</i>	Viem diskutovať o tradičných a moderných spôsoboch cestovania Rómov. <i>Džanav te phučel pal o tradično the moderno Romengero dromaripen.</i>
Samostatný ústny prejav <i>Mira godatar vakeriben</i>	Viem porozprávať o svojich skúsenostiach/zážitkoch z cestovania. <i>Džanav te vakerel pal peskere dromeskere predžid'ipena.</i>
Písanie <i>Irišagos/Lekhaviben</i>	Viem opísať cestu, ktorú som podnikol s rodinou. <i>Džanav te irinel pal o drom, savo kerđom mira familijaha.</i>

Do tabuľky zapíš dátum, kedy sa Ti podarilo danú úroveň dosiahnuť.

B1			
Jazyk			
	<i>S veľkou pomocou</i>	<i>S malou pomocou</i>	<i>Bez pomoci</i>
Rozhovory			
Samostatný ústny prejav			
Písanie			

Obliekanie

Uraviben

B1	
Počúvanie <i>Šuňiben</i>	Rozumiem textu o odievaní Rómov v minulosti a v súčasnosti. <i>Achaľuvav le tekstoske pal le Romengero uraviben čirla the adad'ives.</i>
Čítanie <i>Geňiben</i>	Viem prečítať a rozumiem textom o odievaní Rómov v minulosti a v súčasnosti. <i>Džanav te pregenel the achal'uvav le tekstenge pal le Romengero uraviben čirla the adad'ives.</i> Viem prečítať a rozumiem textom o súčasných módných trendoch. <i>Džanav te pregenel the achal'uvav le tekstenge pal o akanutne modna trendi.</i>

Do tabuľky zapíš dátum, kedy sa Ti podarilo danú úroveň dosiahnuť.

B1			
Jazyk			
	<i>S veľkou pomocou</i>	<i>S malou pomocou</i>	<i>Bez pomoci</i>
Počúvanie			
Čítanie			

Obliekanie

Uraviben

B1	
Rozhovory <i>Vakeribena</i>	Viem diskutovať o tradičnom a súčasnom odievaní Rómov. <i>Džanav te diskutinel pal o tradično the akanutno Romengero uvaviben.</i>
Samostatný ústny prejav <i>Mira godatar vakeriben</i>	Viem krátko porozprávať o tradičnom a súčasnom oblečení Rómov a o súčasných módných trendoch. <i>Džanav charnes te vakerel pal o tradično the akanutno Romengero uraviben.</i>
Písanie <i>Irišagos/Lekhaviben</i>	Viem napísať krátky text o odievaní Rómov v minulosti a v súčasnosti. <i>Džanav te irinel/lekhavel charno tekstos pal le Romengero uraviben čirla the adadives.</i>

Do tabuľky zapíš dátum, kedy sa Ti podarilo danú úroveň dosiahnuť.

B1			
Jazyk			
	<i>S veľkou pomocou</i>	<i>S malou pomocou</i>	<i>Bez pomoci</i>
Rozhovory			
Samostatný ústny prejav			
Písanie			

Starostlivosť o zdravie

Bajišagos pal o sasťipen

B1	
Počúvanie <i>Šuňiben</i>	Rozumiem textu, ktorý obsahuje zmienky o najčastejších chorobách, úrazoch, zdravotných ťažkostiach a ich prevencii. <i>Achaľuvav le tekstoske andro savo pes vakerel pal o akanutne nasval'ipena, phageripena, sasťipnaskere pharipena the lengere prevenciji.</i>
Čítanie <i>Geňiben</i>	Viem prečítať a získať informácie z jednoduchších textov o najčastejších chorobách, úrazoch, zdravotných ťažkostiach a ich prevencii. <i>Džanav te pregenel the te dochudel informaciji andal o na phare teksti pal o akanutne nasval'ipena, phageripena, sasťipnaskere pharipena the lengere prevenciji.</i>

Do tabuľky zapíš dátum, kedy sa Ti podarilo danú úroveň dosiahnuť.

B1			
Jazyk			
	<i>S veľkou pomocou</i>	<i>S malou pomocou</i>	<i>Bez pomoci</i>
Počúvanie			
Čítanie			

Starostlivosť o zdravie

Bajišagos pal o sasťipen

B1	
Rozhovory <i>Vakeribena</i>	Viem diskutovať o tom, ako sa liečili Rómovia v minulosti, súčasných chorobách a prevencii. <i>Džanav te diskutinel pal oda, sar pen varekana sasťarenas o Roma the pal akanutne nasval'ipena the lengeri prevencija.</i>
Samostatný ústny prejav <i>Mira godatar vakeriben</i>	Viem porozprávať o tom, ako sa liečili Rómovia v minulosti. <i>Džanav te vakerel pal oda, sar pen sasťarenas o Roma čirla.</i> Viem krátko porozprávať o súčasných chorobách a prevencii. <i>Džanav charnes te vakerel pal akanutne nasval'ipena the prevencija.</i>
Písanie <i>Irišagos/Lekhaviben</i>	Viem napísať krátky text o liečení Rómov v minulosti. <i>Džanav le irinel/lekhavel charno tekstos pal le Romengero sasťaripen čirla.</i> Viem napísať krátky text o súčasných chorobách, pocitoch pri chorobe. <i>Džanav te irinel charno tekstos pal akanutne nasval'ipena, šuñibena paš o nasval'ipen.</i>

Do tabuľky zapíš dátum, kedy sa Ti podarilo danú úroveň dosiahnuť.

B1			
Jazyk			
	<i>S veľkou pomocou</i>	<i>S malou pomocou</i>	<i>Bez pomoci</i>
Rozhovory			
Samostatný ústny prejav			
Písanie			

Umenie, veda a technika

Džaniben the e technika

B1	
Počúvanie <i>Šuňiben</i>	Rozumiem hlavným bodom textu o vymoženostiach vedy a techniky v každodennom živote. <i>Achaľuvav oleske, so hin angluno andro tekstos pal o džanibnaskere the technikakere keribena, save chasňaras andro sakod'iveseskero dživipen.</i>
Čítanie <i>Geňiben</i>	Viem prečítať a získať informácie z jednoduchších textov o vymoženostiach vedy a techniky v každodennom živote. <i>Džanav te pregenel the te dochudel o informaciji andal o na phare teksti pal o džanibnaskere the technikakere keribena, save chasňaras andro sakod'iveseskero dživipen.</i>

Do tabuľky zapíš dátum, kedy sa Ti podarilo danú úroveň dosiahnuť.

B1			
Jazyk			
	<i>S veľkou pomocou</i>	<i>S malou pomocou</i>	<i>Bez pomoci</i>
Počúvanie			
Čítanie			

Umenie, veda a technika

Džaniben the e technika

B1	
Rozhovory <i>Vakeribena</i>	Viem diskutovať o vymoženostiach vedy a techniky v každodennom živote. <i>Džanav te diskutinel pal o džanibnaskere the technikakere keribena, save chasňaras andro sakod'iveseskero dživipen.</i>
Samostatný ústny prejav <i>Mira god'atar vakeriben</i>	Viem krátko porozprávať o vymoženostiach vedy a techniky v každodennom živote. <i>Džanav charnes te vakerel pal o džanibnaskere the technikakere keribena, save chasňaras andro sakod'iveseskero dživipen.</i>
Písanie <i>Irišagos/Lekhaviben</i>	Viem napísať krátky text o vymoženostiach vedy a techniky v domácnosti. <i>Džanav te irinel/lekhavel charno tekstos pal o džanibnaskere the technikakere keribena khere.</i>

Do tabuľky zapíš dátum, kedy sa Ti podarilo danú úroveň dosiahnuť.

B1			
Jazyk			
	<i>S veľkou pomocou</i>	<i>S malou pomocou</i>	<i>Bez pomoci</i>
Rozhovory			
Samostatný ústny prejav			
Písanie			

Vzdelávanie

Sikhađ'ipen

B1	
<p>Počúvanie Šuňiben</p>	<p>Rozumiem podrobným orientačným pokynom v škole. <i>Achaľuvav, te vareko, vareso mandar kamel andre sikhađ'i/škola.</i></p> <p>Rozumiem textu, ktorý obsahuje zmienky o možnostiach a význame vzdelávania sa. <i>Achaľuvav le tekstoske pal o sikhľuvibnaskere šajipena the džanľipen.</i></p> <p>Rozumiem textu, ktorý obsahuje zmienky o školskom systéme v SR a jeho porovnanie so školským systémom v krajinách EÚ. <i>Achaľuvav le tekstoske pal o sikhľuvibnaskero sistemas pro Slovačiko the pal o sikhľuvibnaskero sistemas andro aver Evropakere thema.</i></p>
<p>Čítanie Geňiben</p>	<p>Viem prečítať príbehy detí, ktoré zažili počas návštevy školy tlak zapríčinený ich odlišnosťou. <i>Džanav te pregenel teksti pal o čhave, save predžid'ile andre sikhađ'i nalačhipena, ča vašoda, bo hine aver.</i></p> <p>Viem prečítať a získať informácie z jednoduchších textov o školskom systéme v SR a jeho porovnanie so školským systémom v krajinách EÚ. <i>Džanav te pregenel the te dochudel o informaciji andal o na phare teksti pal o sikhľuvibnaskero sistemas pro Slovačiko the soha hino aver, sar o sikhľuvibnaskere sistemi andro Evropakere thema.</i></p>

Do tabuľky zapíš dátum, kedy sa Ti podarilo danú úroveň dosiahnuť.

B1			
Jazyk			
	<i>S veľkou pomocou</i>	<i>S malou pomocou</i>	<i>Bez pomoci</i>
Počúvanie			
Čítanie			

Vzdelávanie

Sikhaďipen

B1	
Rozhovory <i>Vakeribena</i>	Viem sa pýtať a odpovedať na podrobné otázky o živote v škole a o zážitkoch a skúsenostiach zo školy. <i>Džanav te phučel the te phenel pale pro phučibena pal o dživipen andre sikhaďi, predžiďipena the džanľipena andal e sikhaďi.</i>
Samostatný ústny prejav <i>Mira goďatar vakeriben</i>	Viem rozprávať o svojej škole a vymenovať dôvody prečo by mali deti chodiť do školy. <i>Džanav te vakerel pal miri sikhaďi/škola the pal oda, soske kempel le čhavenge te phirel andre sikhaďi/škola.</i> Viem porozprávať o školskom systéme v SR. <i>Džanav te vakerel pal o slovačiko sikhľubibnaskero sistemas.</i>
Písanie <i>Irišagos/Lekhaviiben</i>	Viem napísať list, e-mail alebo krátky opis každodenných činností v škole a častí školského života, ktoré považujem za príjemné. <i>Džanav te irinel charno ľil, tekstos, pal o sakod'iveseskere keribena andre sikhaďi/škola the pal o školakero dživipen.</i> Viem stručne opísať školský systém v SR. <i>Džanav charnes te irinel pal o slovačiko sikhľuvibnaskero sistemas.</i>

Do tabuľky zapíš dátum, kedy sa Ti podarilo danú úroveň dosiahnuť.

B1			
Jazyk			
	<i>S veľkou pomocou</i>	<i>S malou pomocou</i>	<i>Bez pomoci</i>
Rozhovory			
Samostatný ústny prejav			
Písanie			

JAZYKOVÝ ŽIVOTOPIS

ČHIBAKERI BIJOGRAFIJA

Môj jazykový životopis mi pomáha pri učení sa rómskeho jazyka. Kreslím a píšem si doňho.

Obsahuje tieto časti:

- 1. Kde používam a učím sa rómsky jazyk a iné jazyky**
- 2. Ako sa učím jazyk**
- 3. Aké pokroky robím**
- 4. Čo sa chcem ešte naučiť**

*Miri čhibakeri bijografija mange šegitinel te sikhľol romanes.
Kresľinav the irinav andre.*

Hin les ala kotora:

- 1. Kaj chasňarav the sikhľuvav e romaňi čhib the aver čhiba*
- 2. Sar sikhľuvav e romaňi čhib*
- 3. Sar mange džal o sikhľuviben*
- 4. So kamav mek te sikhľol*

Jazyky v mojom okolí

O čhiba andro miro pašalipen

Na ulici som videl/a tieto slová v iných jazykoch:

Pre uca dikhlom ala lava andre aver čhiba:

Napísané slová <i>Irimen lava</i>	V akom jazyku <i>Andre savi čhib</i>

Jazyky v mojej škole*O čhiba andre miri škola/sikhaďi***V mojej škole sa hovorí týmito jazykmi:***Andre miri škola/sikhaďi pes vakereľ ale čhibenca:*

.....

.....

Prehľad jazykov, ktoré sa učím:*O čhiba, save sikhluvav:*

Jazyky <i>Čhiba</i>	Odkedy sa učím <i>Kanastar sikhluvav</i>	Kde <i>Kaj</i>

Jazyky používam aj mimo svojej triedy a školy

O čiba chasňarav na ča andre klasa the škola, aľe the avrether

Nakresli alebo opíš situácie, v ktorých používaš jazyky. Obrázky si vymaľuj.

Kresľin, vaj irin, kaj chasňares o čiba. O čitre farbin avri.

The form consists of a large rectangular area with a wavy border. It is divided into two main sections. The top section is a trapezoidal shape defined by a vertical line on the left, a vertical line on the right, and a diagonal line connecting the bottom corners. The bottom section is a rectangular area with horizontal dashed lines, intended for writing or drawing.

2. Ako sa učím jazyky

2. Sar sikhľuvav o čhiba

Učenie nového jazyka je zaujímavé. Naučíš sa nové slová, nové informácie o Rómoch, ich zvykoch, tradíciách a spôsobe života v minulosti, ale aj o iných ľuďoch a tradíciách v iných krajinách.

Te sikhľol nevi čhib hino interesno. Sikhľoha neve lava, informacijji pal o Roma, lengere sikhľipena, tradiciji the dživipen čirla, aľe the pal aver manuša, pal o sikhľipena andro aver thema.

Nakresli si obrázok o tom, ako si predstavuješ učenie sa rómskeho jazyka.

Kresľin tuke čitro, sar kames te sikhľol romanes.

Nakresli alebo napíš, čo Ti pomáha, keď sa učíš nové slová.

Kresl'in, abo irin, so tuke šegitinel, te sikh'los neve lava.

Nakresli alebo napíš, čo Ti pomáha, porozumieť čítanému textu.

Kresl'in, abo irin, so tuke šegitinel, te achal'ol gendo tekstos.

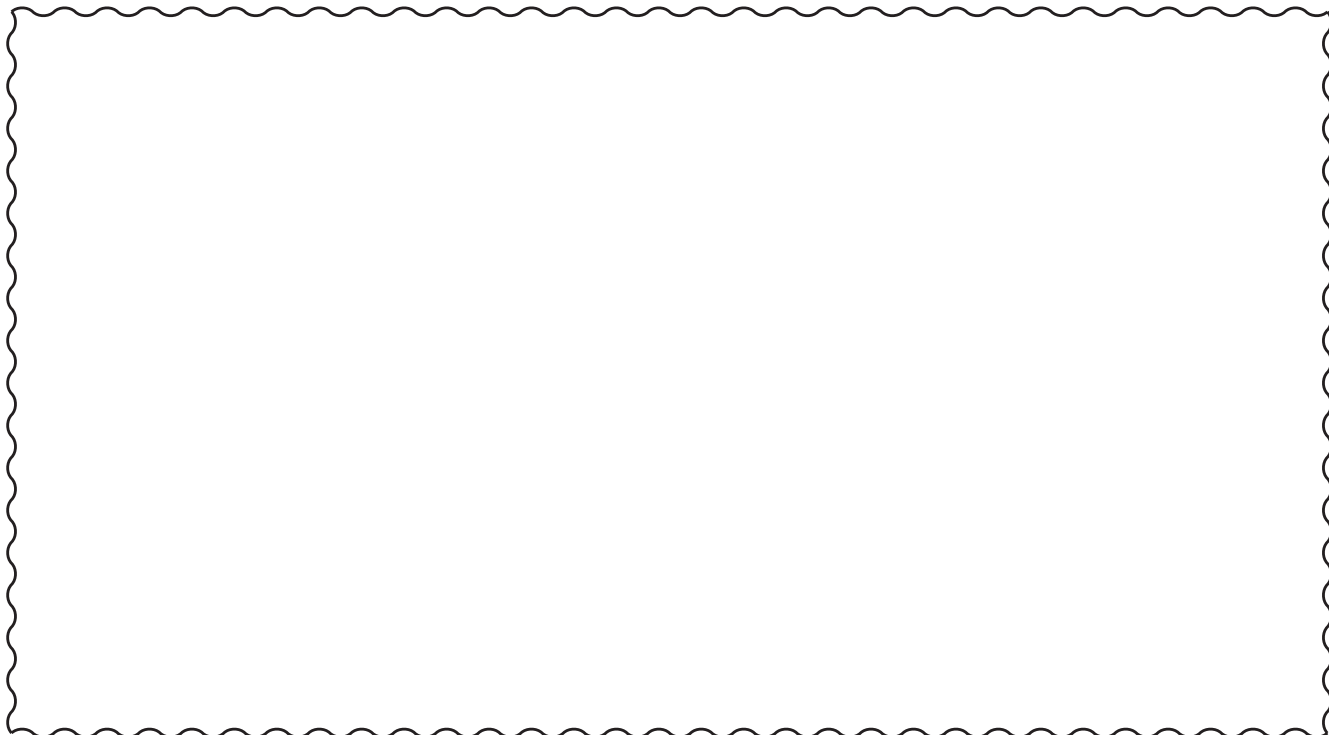
Nakresli alebo napíš, čo Ti pomáha porozumieť slovám, ktoré si počul/a.

Kreslín, abo irin, so tuke šegitinel te achalol o lava, save šund'al.

Nakresli alebo napíš, čo Ti pomáha, keď chceš niečo povedať po rómsky.

Kreslín, abo irin, so tuke šegitinel, te kames vareso buter te phenel romanés.

Nakresli alebo napíš, čo Ti pomáha, keď chceš niečo napísať.

Kresl'in, abo irin, so tuke šegitinel te kames vareso te irinel.

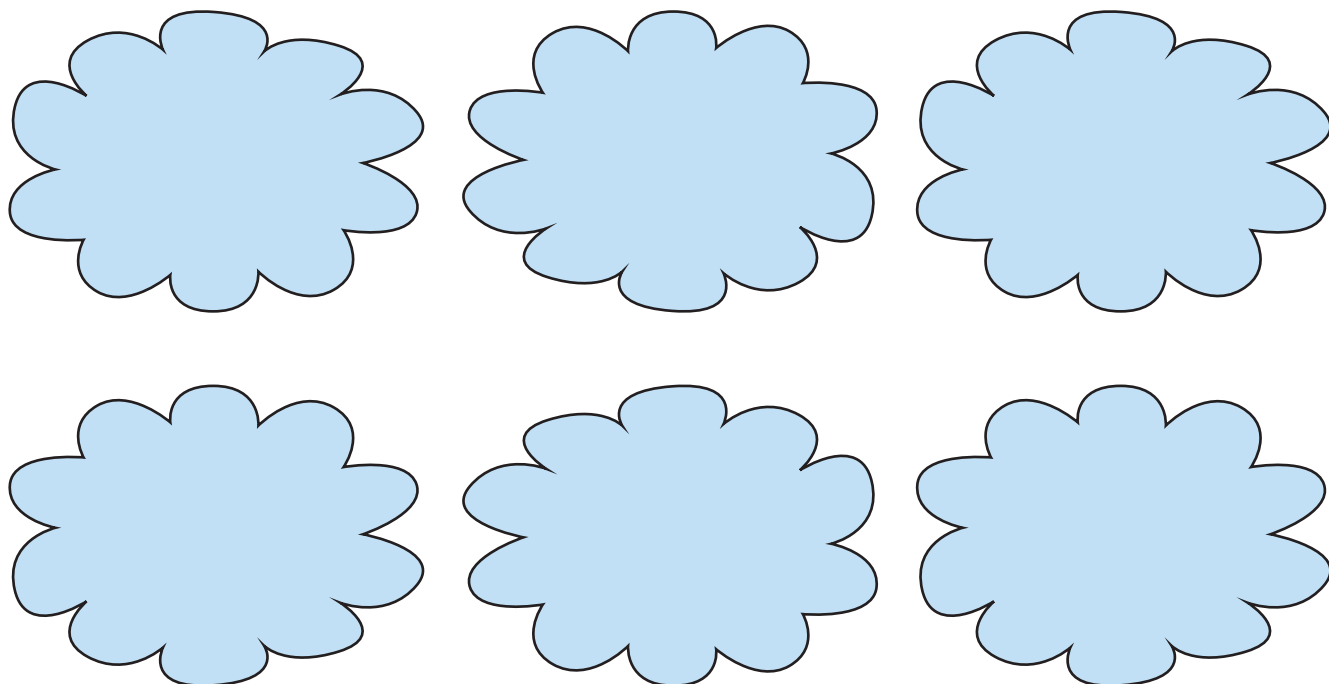

Čo všetko pri učení sa rómskeho jazyka používaš? (knihy, rozprávky, básničky, hry atď.)

So savoro chasňares te sikhľos romaňi čhib? (genda, paramisa, gil'utne, bavišaga,...)

Pri učení sa rómskeho jazyka používam:

Te sikhľuvav romaňi čhib chasňarav:

3. Aké pokroky robím

3. *Sar mange džal o sikhľuviben*

Na týchto stranách uvidím všetky rôzne veci, ktoré sa môžem naučiť. Keď sa naučím niečo nové, vyfarbím hviezdičku, aby som ukázal/a, že to viem. Môj učiteľ mi s tým pomôže.

*Pre ala seri dikhava savore buťa,
save šaj sikhľuvav.
Sar vereso nevo sikhľuvava, farbinava
avri e čercheňori, kaj te sikhavav,
hoj imar ada džanav.
Miro sikhľuvno mange aleha šegitinela.*

Počúvanie

Šuňiben

B1	
☆	Rozumiem rozprávaniu, príbehom o tradíciách spojených s úctivosťou a pohostinnosťou doma. <i>Achaľuvav le vakeribnaske pal o romane tradiciji, save ľikeren o Roma khere u sar jon sikhaven pativ te vareko ke lende avel.</i>
☆	Rozumiem textu, ktorý obsahuje zmienky o výhodách a nevýhodách bývania na dedine a v meste. <i>Achaľuvav le tekstoske, kaj pes irinel pal o lačhipena the nalačhipena te bešas pro gav, vaj andro foros.</i>
☆	Rozumiem textu, ktorý obsahuje zmienky o možnostiach nakupovania a službách. <i>Achaľuvav le tekstoske, kaj pes irinel pal o sklepi, kaj the so šaj te cinkererel.</i>
☆	Rozumiem hlavným bodom rozprávania o miestne alebo regionálne významnej rómskej osobnosti. <i>Achaľuvav oleske, so hin angluno andro vakeriben pal o thaneskero, vaj regijonalno baro romano manuš.</i>
☆	Rozumiem príbehu alebo krátkemu rozprávaniu o každodennom živote Rómov v minulosti a v súčasnosti. <i>Achaľuvav le vakeribnaske pal o sakodřiveseskero Romengero dživipen varekana the akana.</i>
☆	Rozumiem takmer celému zvukovému alebo vizuálnemu záznamu rozprávania o práci Rómov (v minulosti alebo v súčasnosti). <i>Achaľuvav le audijo vaj vizualnone vakeribnaske pal le Romengeri buťi čirla the akana.</i>
☆	Rozumiem rozprávaniu na tému aktivity vo voľnom čase. <i>Achaľuvav le vakeribnaske pal o aktiviti andro voľno vacht/čiro.</i>
☆	Rozumiem textu, ktorý obsahuje zmienky o význame športu a pobytu v prírode pre zdravie. <i>Achaľuvav le tekstoske, kaj pes irinel pal o športoskero džanľipen the pal o ačhiben andro paňa-veša perdal o sastipen.</i>
☆	Rozumiem rozhovoru alebo diskusii obsahujúcej mnoho slov súvisiacich s časom, zmenami počasia alebo ročného obdobia. <i>Achaľuvav le vakeribnaske vaj diskusijake le but lavenca pal o idejos, pal o visaripena andro idejos the beršeskere kotora.</i>
☆	Rozumiem príbehu alebo rozprávaniu o vzťahu Rómov k prírode a zvieratám. <i>Achaľuvav le vakeribnaske pal le Romengero cirdľipen kijo paňa-veša.</i>
☆	Rozumiem textu, ktorý obsahuje zmienky o význame ochrany prírody a životného prostredia. <i>Achaľuvav le tekstoske pal o paňa-vešengero the dživipnaskere pašalřpnaskero arakhiben the leskero džanľipen.</i>
☆	Rozumiem hlavným bodom živého alebo vysielaného rozprávania opisujúceho cestovanie/cestu. <i>Achaľuvav oleske, so hin angluno andro vakeriben, kaj pes irinel pal o dromaripen.</i>
☆	Rozumiem hlavným bodom rozprávania o mobilite dnešných Rómov. <i>Achaľuvav oleske, so hin angluno andro vakeriben pal akanutno Romengero dromaripen.</i>
☆	Rozumiem textu o cestovaní do zahraničia a formalitách s ním spojených. <i>Achaľuvav le tekstoske pal o dromaripen andro aver thema the oleske, so savoro kampil perdal oda te kerel.</i>
☆	Rozumiem textu o odievaní Rómov v minulosti a v súčasnosti. <i>Achaľuvav le tekstoske pal le Romengero uraviben čirla the adadžives.</i>

Počúvanie*Šuňiben*

B1	
☆	<p>Rozumiem textu, ktorý obsahuje zmienky o najčastejších chorobách, úrazoch, zdravotných ťažkostiach a ich prevencii.</p> <p><i>Achaľuvav le tekstoske pal o nasval'ipena, phageripena, sasťipnaskere pharipena the lengeri prevencija.</i></p>
☆	<p>Rozumiem hlavným bodom textu o vymoženostiach vedy a techniky v každodennom živote.</p> <p><i>Achaľuvav le tekstoske pal o džanibnaskere the technikakere keribena, save chasňaras andro sakod'iveseskero dživipen.</i></p>
☆	<p>Rozumiem textu, ktorý obsahuje zmienky o možnostiach a význame vzdelávania sa.</p> <p><i>Achaľuvav le tekstoske pal o sikhľuvibnaskere šajipena the pal o sikhľuvibnakero džanľipen.</i></p>
☆	<p>Rozumiem textu, ktorý obsahuje zmienky o školskom systéme v SR a jeho porovnanie so školským systémom v krajinách EÚ.</p> <p><i>Achaľuvav le tekstoske pal o sikhľuvibnakero sistemas pro Slovačiko the pal o sikhľuvibnakero sistemas andro aver Evropakere thema.</i></p>

Rozhovory

Vakeribena

B1	
★	<p>Viem sa pýtať a odpovedať na otázky o širokej škále známych tém (rodina, domov, aktivity rodičov, záujmy, atď.). <i>Džanav te phučel the te phenel pale pro phučibena pal o prindžargutne temi (famil'ija, kher, la dakere, le dadeskere aktiviti, interesa,...).</i></p>
★	<p>Viem odpovedať na otázky o tom, čo sa deje počas sviatku alebo oslavy v mojej rodine/spoločenstve. <i>Džanav te phenel pale pro phučibena, so pes kerel pro inepos vaj hostina andre miri famil'ija/komunita.</i></p>
★	<p>Viem sa pýtať a odpovedať na otázky, ktoré sa týkajú nakupovania a služieb. <i>Džanav te phučel the te phenel pale pro phučibena pal o cinkeriben the službi.</i></p>
★	<p>Viem sa pýtať a odpovedať na zložitejšie otázky o významných historických aspektoch rôznych rómskych remesiel a povolání. <i>Džanav te phučel the te phenel pale pro phučibena pal o čirlatune romane buťa the profesiji.</i></p>
★	<p>Viem sa pýtať a odpovedať na zložitejšie otázky o aktivitách Rómov v súčasnosti. <i>Džanav te phučel the te phenel pale pro phučibena pal o akanutne Romengere aktiviti.</i></p>
★	<p>Viem diskutovať a odpovedať na otázky o aktivitách vo voľnom čase. <i>Džanav te phučel the te phenel pale pro phučibena pal o aktiviti andro voľno vacht/čiro.</i></p>
★	<p>Viem diskutovať o športových disciplínach, obľúbenom športe, športovcoch a o význame športu pre zdravie. <i>Džanav te phučel the te phenel pale pal o športoskere disciplini, kamaduno športos the pal o športoskero džanl'ipen perdal o sasťipen.</i></p>
★	<p>Viem diskutovať o význame ochrany prírody a životného prostredia. <i>Džanav te diskutinel pal oda, soske kempel te dikhel pal o paňa-veša the dživipnaskero pašal'ipen.</i></p>
★	<p>Viem diskutovať o tradičných a moderných spôsoboch cestovania Rómov. <i>Džanav te diskutinel pal o tradično the moderno Romengero dromaripen.</i></p>
★	<p>Viem diskutovať o tradičnom a súčasnom odievaní Rómov. <i>Džanav te diskutinel pal o tradično the akanutno Romengero uraviben.</i></p>
★	<p>Viem diskutovať o tom, ako sa liečili Rómovia v minulosti, súčasných chorobách a prevencii. <i>Džanav te diskutinel pal oda, sar pen varekana sasťarenas o Roma the pal o akanutne nasval'ipena the lengeri prevencija.</i></p>
★	<p>Viem diskutovať o vymoženostiach vedy a techniky v každodennom živote. <i>Džanav te diskutinel pal o džanibnaskere the technikakere keribena, save chasňaras andro sakod'iveseskero dživipen.</i></p>
★	<p>Viem sa pýtať a odpovedať na podrobné otázky o živote v škole a o zážitkoch a skúsenostiach zo školy. <i>Džanav te phučel the te phenel pale pro phučibena pal o dživipen andre sikhad'i/škola, predžid'ipena andre sikhad'i/škola the džanl'ipena andal e sikhad'i/škola.</i></p>

Samostatný ústny prejav*Mira god'atar vakeriben*

B1	
☆	Viem krátko porozprávať o mojom domove a dôležitých pravidlách a činnostiach rodiny. <i>Džanav charnes te vakerel pal miro bešibnaskero than, pal o pravidla the keribena andre miri famil'ija.</i>
☆	Viem porozprávať o výhodách a nevýhodách bývania v meste a na dedine. <i>Džanav te vakerel pal o lačhipena the nalačhipena te bešas andro foros, vaj pro gav.</i>
☆	Viem porozprávať o možnostiach nakupovania. <i>Džanav te vakerel pal o sklepi, kaj the so šaj te cinkere.</i>
☆	Viem krátko porozprávať o tradičných rómskych remeslách a súčasných povolaniach Rómov. <i>Džanav charnes te vakerel pal o tradična romane buťa the pal o akanutne Romengere buťa.</i>
☆	Viem porozprávať o najbežnejších druhoch zamestnania, povolani, funkcií a činností. <i>Džanav te vakerel pal o but prindžargutne buťa, profesiji, funkciji, keribena.</i>
☆	Viem porozprávať o športových disciplínach a o význame športu pre zdravie. <i>Džanav te vakerel pal o športoskere disciplini the pal o športoskero džanl'ipen perdal o sast'ipen.</i>
☆	Viem porozprávať o svojich záľubách a voľnočasových aktivitách. <i>Džanav te vakerel pal mire interesa the voľnovachtengere keribena.</i>
☆	Viem rozprávať o nejakej skúsenosti alebo udalosti vhodne použiť opis času, ročného obdobia a počasia. <i>Džanav charnes te phenel pal varesavo miro predžid'ipen phandlo le beršeskere kotoreha the idejoha.</i>
☆	Viem krátko porozprávať o význame ochrany prírody a životného prostredia. <i>Džanav charnes te phenel pal oda, soske kempel te dikhel pro paňa-veša the dživipnakero pašal'ipen.</i>
☆	Viem porozprávať o svojich skúsenostiach/zážitkoch z cestovania. <i>Džanav te vakerel pal peskere dromeskere predžid'ipena.</i>
☆	Viem krátko porozprávať o tradičnom a súčasnom oblečení Rómov a o súčasných módných trendoch. <i>Džanav charnes te vakerel pal o tradično the akanutno Romengero uraviben.</i>
☆	Viem porozprávať o tom, ako sa liečili Rómovia v minulosti. <i>Džanav te vakerel pal oda, sar pen sast'arenas o Roma čirla.</i>
☆	Viem krátko porozprávať o súčasných chorobách a prevencii. <i>Džanav charnes te vakerel pal akanutne nasval'ipena the prevencija.</i>
☆	Viem krátko porozprávať o vymoženostiach vedy a techniky v každodennom živote. <i>Džanav charnes te vakerel pal o džanibnaskere the technikakere keribena, save chasňaras andro sakod'iveseskero dživipen.</i>
☆	Viem rozprávať o svojej škole a vymenovať dôvody prečo by mali deti chodiť do školy. <i>Džanav te vakerel pal miri sikhad'i the pal oda, soske kempel le čhavage te phirel andre škola/sikhad'i.</i>
☆	Viem porozprávať o školskom systéme v SR. <i>Džanav te vakerel pal o slovačiko sikhľuvibnakero sistemas.</i>

Čítanie

Geňiben

B1	
★	<p>Viem prečítať a chápem hlavné body textu opisujúceho sviatok alebo oslavu typickú pre rómsku rodinu alebo život spoločenstva.</p> <p><i>Džanav te pregenel the achaluvav le tekstoske pal o inepos, vaj bari hostina andre romaňi familija, abo pal o dživipen andre romaňi komunita.</i></p>
★	<p>Viem prečítať a chápem rozmanité texty o výhodách a nevýhodách bývania na dedine a v meste.</p> <p><i>Džanav te pregenel the achaluvav le tekstenge pal o lačhipena the nalačhipena te bešas pro gav, vaj andro foros.</i></p>
★	<p>Viem prečítať a chápem rozmanité texty o nakupovaní a službách.</p> <p><i>Džanav te pregenel the achaluvav le tekstenge pal oda, kaj šaj cinkeras the pal o službi.</i></p>
★	<p>Viem prečítať a rozumiem rozmanitým textom o rôznych remeslách a povolaniach (príbehy, internetové texty, historické opisy atď.).</p> <p><i>Džanav te pregenel the achaluvav le tekstenge pal o všel'ijaka Romengere buťa the profesiji (vakeribena, internetova teksti, historikane lekhavibena,...).</i></p>
★	<p>Viem prečítať a získať informácie z jednoduchších textov o význame športu a pobytu v prírode pre zdravie.</p> <p><i>Džanav te pregenel the te dochudel o informaciji andal o na phare teksti, kaj pes irinel/lekhavel pal o športoskero džanl'ipen the pal o džanl'ipen te phiras andro paňa-veša perdal o sastipen.</i></p>
★	<p>Viem prečítať a rozumiem textom o činnostiach Rómov ako sú súťaže v boxe, umelecká činnosť (napr. spev, divadlo, hudba, cirkus atď.).</p> <p><i>Džanav te pregenel the achaluvav le tekstenge pal le Romengere keribena, sar o prechudkeriben andro boksos, artikane keribena (gil'aviben, teatros, bašaviben, cirkusis,...).</i></p>
★	<p>Viem prečítať príbeh alebo iný písomný text, v ktorom zohráva významnú úlohu rómske vnímanie ročných období alebo počasia.</p> <p><i>Džanav te pregenel tekstos pal le Romengero cirdl'ipen kijo beršeskere kotora, vaj idejos.</i></p>
★	<p>Viem prečítať a rozumiem hlavným bodom textu (napr. rozprávky), v ktorom významnú úlohu zohráva príroda.</p> <p><i>Džanav te pregenel the achaluvav oleske, so hin angluno andro tekstos (paramisi), kaj pes šerutnes irinel pal o paňa-veša.</i></p>
★	<p>Viem prečítať a získať informácie z jednoduchších textov o potrebe ochrany prírody a životného prostredia.</p> <p><i>Džanav te pregenel the te dochudel informaciji andal o na pharo tekstos pal oda, soske kempel te dikhel pro paňa-veša the dživipnaskero pašal'ipen.</i></p>
★	<p>Viem prečítať a pochopiť hlavné body príbehu, rozprávania alebo historického textu o cestách Rómov.</p> <p><i>Džanav te pregenel the achaluvav oleske, so hin angluno andro vakeriben, vaj historikano tekstos pal le Romengere drama.</i></p>
★	<p>Viem prečítať a rozumiem hlavným bodom rozprávania o mobilite dnešných Rómov.</p> <p><i>Džanav te pregenel the achaluvav oleske, so hin angluno andro vakeriben pal akanutno Romengero dromaripen.</i></p>

Čítanie

Geňiben

B1	
☆	<p>Viem prečítať a získať informácie z jednoduchších textov o cestovaní do zahraničia a formalitách s ním spojených.</p> <p><i>Džanav te pregenel the te dochudel informaciji andal o na phare teksti pal o dromaripen andro aver thema the pal o formaliti phandle le dromaripnaha.</i></p>
☆	<p>Viem prečítať a rozumiem textom o odievaní Rómov v minulosti a v súčasnosti.</p> <p><i>Džanav te pregenel the achaluvav le tekstenge pal le Romengero uvaviben čirla the adadžives.</i></p>
☆	<p>Viem prečítať a rozumiem textom o súčasných módných trendoch.</p> <p><i>Džanav te pregenel the achaluvav le tekstenge pal o akanutne modna trendi.</i></p>
☆	<p>Viem prečítať a získať informácie z jednoduchších textov o najčastejších chorobách, úrazoch, zdravotných ťažkostiach a ich prevencii.</p> <p><i>Džanav te pregenel the te dochudel informaciji andal o na phare teksti pal o akanutne nasvalipena, phageripena, sasťipnaskere pharipena the lengeri prevencija.</i></p>
☆	<p>Viem prečítať a získať informácie z jednoduchších textov o vymoženostiach vedy a techniky v každodennom živote.</p> <p><i>Džanav te pregenel the te dochudel informaciji andal o na phare teksti pal o džanibnaskere the technikakere kerd'ipena, save chasňaras andro sakod'iveseskero džživipen.</i></p>
☆	<p>Viem prečítať príbehy detí, ktoré zažili počas návštevy školy tlak zapríčinený ich odlišnosťou.</p> <p><i>Džanav te pregenel teksti pal o čhave, save predžid'ile andre sikhadži/škola nalačhipena, ča vašoda, hoj hine aver.</i></p>
☆	<p>Viem prečítať a získať informácie z jednoduchších textov o školskom systéme v SR a jeho porovnaní so školským systémom v krajinách EÚ.</p> <p><i>Džanav te pregenel the te dochudel informaciji andal o na phare teksti pal o slovačiko sikhľuvibnaskero sistemas the pal oda, soha hino aver sar o sikhľuvibnaskere sistema andro Evropakere thema.</i></p>

Písanie

Irišagos/Lekhaviben

B1	
☆	Viem napísať životopis. <i>Džanav te irinel/lekhavel miri bijografija.</i>
☆	Viem napísať jednoduchý súvislý text, v ktorom opíšem osobu (priateľa/priateľku, člena rodiny a pod.). <i>Džanav te irinel/lekhavel charno tekstos pal miro amal, miri amalkiňa, abo pal varesavo dženo andal miri familija.</i>
☆	Viem napísať krátky text o zvykoch a tradíciách v mojej rodine. <i>Džanav te irinel/lekhavel charno tekstos pal o sikhlipena the tradiciji andre miri familija.</i>
☆	Viem napísať krátky súvislý text o mieste, kde bývam. <i>Džanav te irinel/lekhavel charno tekstos pal o than, kaj bešav.</i>
☆	Viem napísať krátky súvislý text o dome, kde bývam. <i>Džanav te irinel/lekhavel charno tekstos pal o kher, kaj bešav.</i>
☆	Viem stručne napísať o tom, aké remeslá alebo povolania sa tradične spájajú s jednotlivými rómskymi skupinami. <i>Džanav charnes te irinel /lekhavel pal oda, save buťa pes phanden le Romengere grupenca.</i>
☆	Viem napísať jednoduchý súvislý opis voľnočasovej/športovej/umeleckej činnosti. <i>Džanav te irinel/lekhavel charno tekstos pal o voľno/vachtengero/športoskero/artikano keriben.</i>
☆	Viem opísať situáciu alebo udalosť v rodine alebo spoločnosti, v ktorých zohrávalo významnú úlohu počasie alebo ročné obdobie. <i>Džanav charnes te irinel /lekhavel pal varesavo ačhiben andre miri familija, vaj komunita phandlo le beršeskere kotoreha the idejoha.</i>
☆	Viem napísať krátky text o význame ochrany prírody a životného prostredia. <i>Džanav te irinel /lekhavel charno tekstos pal oda, soske kempel te dikhel pro paňa-veša the pro dživipnaskero pašalipen.</i>
☆	Viem opísať cestu, ktorú som podnikol s rodinou. <i>Džanav te irinel/lekhavel pal o drom, savo kerđom mira familijaha.</i>
☆	Viem napísať krátky text o odievaní Rómov v minulosti a v súčasnosti. <i>Džanav te irinel/lekhavel charno tekstos pal le Romengero uraviben čirla the adadives.</i>
☆	Viem napísať krátky text o liečení Rómov v minulosti. <i>Džanav le irinel/lekhavel charno tekstos pal le Romengero sasťaripen čirla.</i>
☆	Viem napísať krátky text o súčasných chorobách, pocitoch pri chorobe. <i>Džanav te irinel charno tekstos pal akanutne nasvalipena, šuňibena paš o nasvalipen.</i>
☆	Viem napísať krátky text o vymoženostiach vedy a techniky v domácnosti. <i>Džanav te irinel/lekhavel charno tekstos pal o džanibnaskere the technikakere kerđipena, save chasňaras khere.</i>
☆	Viem napísať list, e-mail alebo krátky opis každodenných činností v škole a časti školského života, ktoré považujem za príjemné. <i>Džanav te irinel charno lil, tekstos, pal o sakodiveseskere keribena andre škola/sikhad'i the pal o školakero dživipen.</i>
☆	Viem stručne opísať školský systém v SR. <i>Džanav charnes te irinel pal o slovačiko sikhľuvibnaskero sistemas.</i>

4. Čo sa ešte chcem naučiť

4. *So kamav mek te sikh'ol*

Čo sa ešte chcem naučiť <i>So kamav mek te sikh'ol</i>
1.
2.
3.
4.
5.
6.

Čo sa chcem lepšie naučiť

So kamav feder te sikh'ol

Lepšie sa chcem naučiť <i>Feder kamav te sikh'ol</i>
1.
2.
3.
4.
5.
6.

ZBIERKA PRÁC A DOKLADOV/ MÔJ FASCIKEL LE BUŤENGERO THE DOKLADENGERO KIDL'IPEN/ MIRO FASCIKLOS

Do svojho fascikla si môžem ukladať rôzne veci, ktoré mi pomôžu naučiť sa rómsky.

V mojom fascikli mám:

- Vlastné obrázky a kresby
- Moje nové slovíčka
- Plány na písanie
- Príbeh, ktorý mám rád/rada
- Hádanky, básne alebo rozprávky
- Práce, ktoré robím na vyučovaní

Zbierku prác a dokladov používam na to, aby som svojim kamarátom, rodičom aj učiteľom ukázal/a, čo som sa už naučil/a.

Práce v zbierke si pravidelne triedim, a keď chcem, vymieňam si ich a dopĺňam.

Andre miro fasciklos šaj thovav o buťa (veci), save mange šegitinen te sikh'lol romanes.

Andre miro fasciklos man hin:

- Mire čitre
- Mire neve lava
- Plani pro irišagos/lekhaviben
- Kamaduno vakeriben
- Garude lava, gilutne, paramisa
- Buťa, save kerav pro sikh'luvibnaskere ori

Miro fasciklos chasňarav vašoda, kaj mire amalenge, dake the dadeske, le sikh'ardenge te sikhavav, so imar sikh'ilom.

O buťa andre miro fasciklos prekidkerav the dothovav.

Obsah môjho fascikla

So man hin andro fasciklos

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

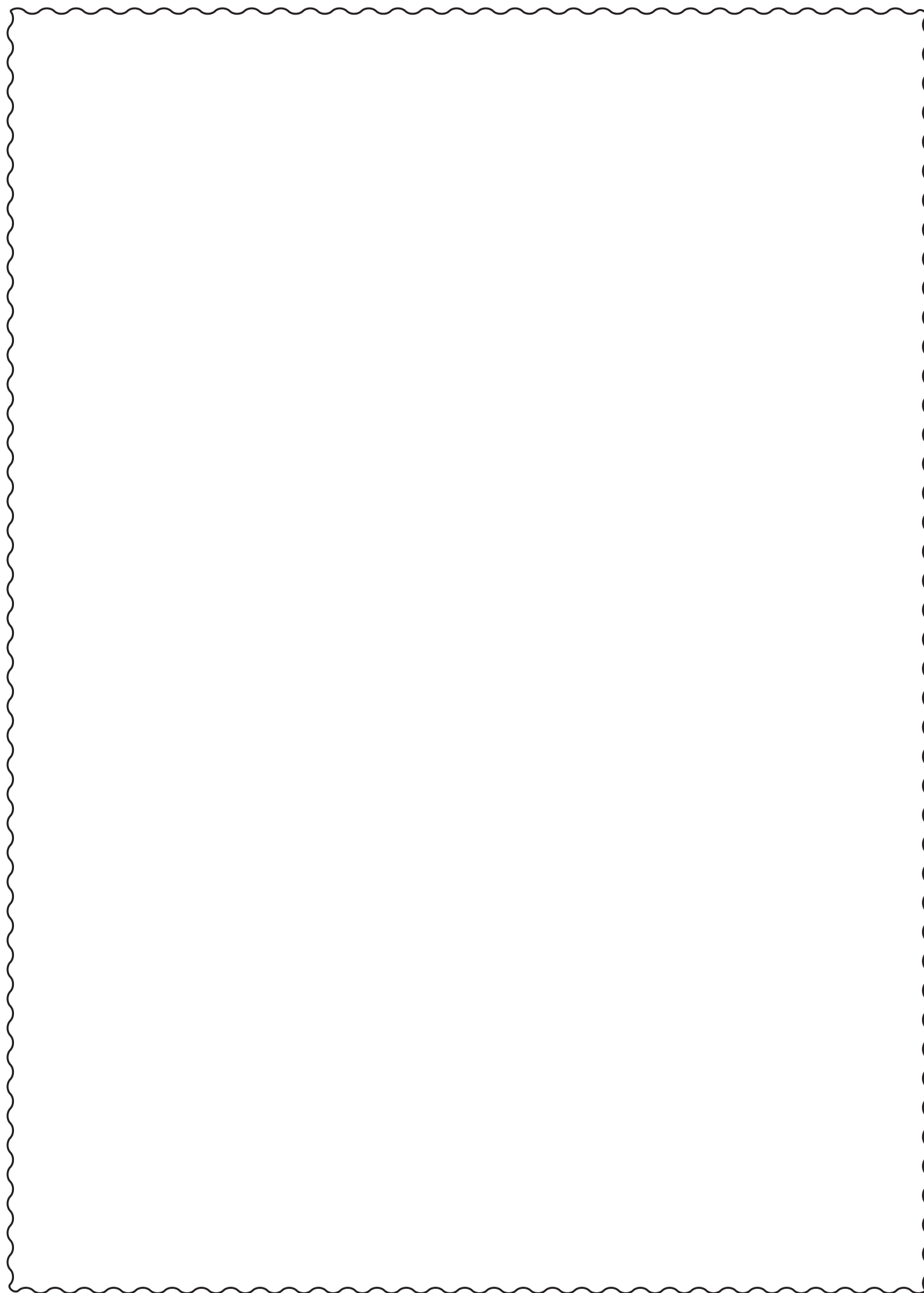
17.

18.

19.

Moja obľúbená vec v mojom fascikli je:

Miri kamaduňi bući andro fasciklos hin:

ISBN 978 - 80 - 8118 - 219 - 8
EAN 9788081182198